

گزارش شماره چهار
کار و تامین اجتماعی

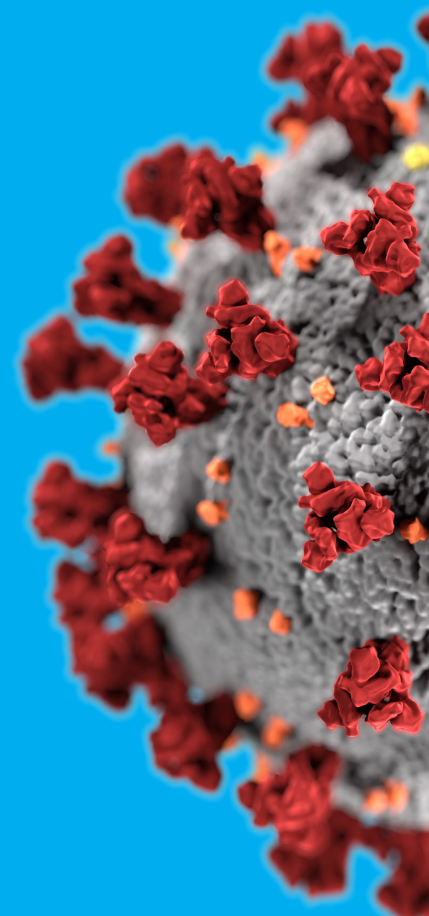
۱۳۹۹ / ۰۲ / ۱۶

اقتصاد کرونا

باتوجه به شیوع ویروس کرونا و تاثیرات گسترده اقتصادی آن در کشور، دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی بر مبنای وظیفه قانونی خود اقدام به تهیه و انتشار گزارش‌های تخصصی در حوزه‌های مختلف اقتصادی نموده است. این گزارش‌ها حاوی اقدامات انجام شده دستگاه‌های اجرایی کشور در یک حوزه تخصصی، بعلاوه پیشنهادهای ارائه شده توسط مراجع مختلف برای گذار از بحران فعلی در اقتصاد کشور می‌باشد.

بدین ترتیب تقاضای شهود تمامی صاحب‌نظران، فعالان اقتصادی، مجموعه‌های مرتبط در دولت یا بخش خصوصی و دیگر ذینفعان و علاقمندان، نظرات و پیشنهادهای خود را در ارتباط با این گزارش به دبیرخانه شورای گفتگو مستقر در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران منتقل نمایند.

نتیجه بازخوردهای دریافتی و پیشنهادهای خوانندگان محترم در اسرع وقت در صحن جلسات شورای گفتگو با حضور وزرای مختلف، نمایندگان مجلس، معاونین قوه قضائیه و دیگر اعضای قانونی شورا مطرح می‌شود و سپس مصوبات آن با تایید هیئت وزیران اجرا خواهند شد.

حوزه کار و تامین اجتماعی

موضوع کار و تامین اجتماعی یکی از مهمترین حوزه‌های مورد توجه در محیط کسب و کار به ویژه در بحران‌های اقتصادی می‌باشد. با توجه به تاثیرات گسترده شیوع کرونا بر فعالیت‌های اقتصادی، اقدامات متعددی در خصوص لحاظ نمودن شرایط خاص برای بیمه بیکاری، پرداخت حق بیمه، حفظ اشتغال و ... در نظر گرفته شده است. همچنین به منظور به حداقل رساندن تشریفات اداری توسط سازمان تامین اجتماعی، اقدام‌های مناسبی صورت گرفته است که می‌بایست استمرار یابد.

گزارش شماره چهار اقتصاد کرونا در حوزه کار و تامین اجتماعی به دو بخش ۱- تصمیمات و اقدامات صورت گرفته از سوی دولت از زمان شیوع کرونا تا کنون و ۲- پیشنهادات مطروحه از سوی مراجع مختلف و فعالان اقتصادی در راستای مقابله با تبعات اقتصادی شیوع کرونا اختصاص دارد.

- ۵ مورد اقدامات صورت پذیرفته دولت در حوزه کار و تامین اجتماعی
- ۱۵ مورد پیشنهاد مراجع مختلف به دولت در حوزه کار و تامین اجتماعی

۱ مهال حق بیمه سهم کارفرما اسفند ۱۳۹۸، فروردین و اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ برای رسته‌های شغلی منتخب

به منظور حمایت از کسب و کارهای آسیب دیده در رسته‌های شغلی منتخب، حق بیمه سهم کارفرما برای دوره سه ماهه منتهی به اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۹ توسط سازمان تامین اجتماعی استمهال می‌شود.
۱۳ رسته شغلی به شرح ذیل است:

<p>۶- تولید و توزیع پوشاک
۷- تولید و توزیع کیف و کفش
۸- مراکز توزیع آجیل، خشکبار، قنادی، بستنی و آبمیوه
۹- مراکز، باشگاه‌ها و مجتمع‌های ورزشی و تفریحی
۱۰- مراکز و مجتمع‌های فرهنگی، آموزشی، هنری و رسانه‌ای و موارد مرتبط به تشخیص وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
۱۱- مراکز تولید، توزیع و فروش صنایع دستی
۱۲- موسسات خصوصی، دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در حوزه‌های درمانی و تشخیصی اعم از آزمایشگاهی و پاراکلینیکی فعال هستند.
۱۳- آموزشگاه‌های رانندگی، آرایشگاه‌ها، سالن زیبایی و گرمابه</p> | <p>۱- مراکز تولید و توزیع غذاهای آماده اعم از رستوران‌ها، بوفه‌ها، طبخ‌ها، تالارهای پذیرایی، قهوه‌خانه‌ها، اغذیه‌فروشی‌ها و موارد مشابه به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت
۲- مراکز مربوط به گردشگری شامل هتل‌ها، هتل آپارتمان‌ها، مجتمع‌های جهانگردی و گردشگری، مهمان‌پذیرها، مهمانسراها، مسافرخانه‌ها، زائرسراها، مراکز بوم‌گردی، مراکز اقامتی، پذیرایی، تفریحی و خدماتی بین راهی و موارد مشابه به تشخیص وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی
۳- حمل و نقل عمومی مسافر برون شهری اعم از هوایی، جاده‌ای، ریلی و دریایی و موارد مرتبط به تشخیص وزارت راه و شهرسازی
۴- حمل و نقل عمومی مسافر درون شهری به تشخیص وزارت کشور
۵- دفاتر خدمات مسافرتی، گردشگری و زیارتی</p> |
|--|---|

منبع:

- مصوبه ۱۶۷۷/ت/۵۷۴۳۵ هـ مورخ ۹۹/۰۱/۱۱ هیأت وزیران
- بخشنامه شماره ۹۶۸۹ مورخ ۹۹/۰۲/۰۷ معاون اقتصادی رییس جمهور

۲ صدور بخشنامه نحوه دریافت لیست حقوق و مزد کارکنان شاغل در گروه‌های اقتصادی

منتخب

پیرو تصمیمات متخذه در ستاد هماهنگی اقتصادی و نظر به اینکه بخشی از فعالیت‌ها و کارگاه‌های مشمول قانون تامین اجتماعی ذیل گروه‌های اقتصادی منتخب که به تصویب ستاد مذکور رسیده‌اند، تحت تاثیر مستقیم بیماری کرونا قرار گرفته‌اند؛ سازمان تامین اجتماعی بخشنامه‌های تحت عنوان "امهال حق بیمه سهم کارفرما در ماه‌های اسفند ۱۳۹۸ و فروردین و اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ را برای فعالیت‌ها و کارگاه‌های مشمول عناوین گروه‌های اقتصادی منتخب" در خصوص نحوه دریافت لیست حقوق و مزد کارکنان شاغل در اینگونه کارگاه‌ها ابلاغ نموده است. اهم موارد این بخشنامه به شرح ذیل است:

◀ کارگاه‌های ذیل عناوین ده گانه؛ مشمول امهال ماه‌های اسفند ۹۸ و فروردین و اردیبهشت ماه ۹۹ سهم کارفرما (۲۰) درصد بوده و می‌بایست نسبت به ارسال لیست حقوق و مزد ماه‌های مذکور با رعایت ماده ۳۹ قانون تامین اجتماعی و در مهلت قانونی مقرر (بدون حق بیمه متعلقه سهم کارفرما) اقدام نمایند و مکلف به پرداخت حق بیمه سهم کارفرما (۲۰) درصد نمی‌باشند.

◀ مبنای دریافت لیست در ماه‌های اشاره شده بر اساس لیست ارسالی دی ماه ۹۸ خواهد بود.

◀ با توجه به امهال داده شده به این کارگاه‌ها و بعد از اتمام دوره یادشده، کارفرمایان مزبور می‌بایست حداکثر تا پایان تیر ۹۹ نسبت به تعیین تکلیف حق بیمه معوق شده خود (حق بیمه سهم کارفرما بابت اسفند ماه ۹۸ و فروردین لغایت اردیبهشت ماه ۹۹)، اقدام نمایند و در این خصوص واحدها می‌توانند نسبت به تقسیط آن برای حداکثر تا پایان سال ۹۹ اقدام نمایند.

◀ حق بیمه سهم کارفرمایی (۲۰) درصد ماه‌های اشاره شده در خصوص فعالیت‌ها و کارگاه‌های اعلامی، در صورت ارسال صورت مزد و حقوق ماهیانه وفق ماده (۳۹) قانون تامین اجتماعی، مشمول تاخیر جرائم پرداخت نخواهند بود.

منبع:

■ بخشنامه شماره ۱۰۰/۹۸/۱۴۷۷۴ مورخ ۹۸/۱۲/۲۶ سازمان تامین اجتماعی

۳ ابلاغ شیوه نامه اجرایی نحوه برقراری بیمه بیکاری ناشی از کرونا

در اجرای دستورالعمل اداری مشترک شماره ۲۲۸۲۷۳ مورخ ۹۸/۱۲/۲۷ فیما بین معاون روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مدیر عامل سازمان تأمین اجتماعی به منظور جلوگیری از شیوع ویروس کرونا و صیانت از سلامت نیروی کار و همکاران و همچنین ایجاد وحدت رویه در زمینه برقراری مقرری بیمه بیکاری، این شیوه نامه تدوین و جهت اجرا به واحدهای اجرایی دو دستگاه مجری قانون بیمه بیکاری با رعایت دقیق موارد ذیل ابلاغ می‌گردد:

۱. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی "اداره کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری" مکلف است بانک اطلاعات سامانه ثبت درخواست بیمه بیکاری به نشانی <http://bimebikari.mcls.gov.ir> را در قالب CD به صورت خروجی اکسل تا تاریخ بیست و یکم هر ماه در اختیار سازمان تأمین اجتماعی قرار دهد.
۲. سازمان تأمین اجتماعی "اداره کل امور بیمه شدگان مکلف است ظرف یک هفته اطلاعات ارسالی را از نظر نوع بیمه پردازی، شمول و یا عدم شمول بیمه بیکاری پالایش نموده و جهت اطلاع رسانی به متقاضیان و واحدهای اجرایی در اختیار وزارتخانه قرار دهد.
۳. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی می‌بایست از طریق ارسال پیامک جهت اطلاع رسانی به متقاضیان بیمه بیکاری به شرح ذیل اقدام نماید:

الف- ارسال پیامک برای متقاضیان مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری جهت درج شماره حساب فعال در یکی از شعب بانک‌های ملی، رفاه، ملت، سپه، تجارت و صادرات و کد شعبه بیمه پردازی به منظور ویرایش اطلاعات در سامانه ثبت درخواست بیمه بیکاری
ب- ارسال پیامک برای متقاضی که طبق قانون شرایط احراز را نداشته و مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری نمی‌شوند.

۴. ادارات کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلفند لیست کارگران ثبت نام شده در سامانه که با برقراری مقرری بیمه بیکاری آنها در مرحله اول موافقت شده و توسط اداره کل ستادی در اختیار آنها قرار گرفته است را در قالب دو گزارش ذیل تهیه و به منظور برقراری مقرری بیمه بیکاری در اختیار اداره کل تأمین اجتماعی استان مربوط قرار دهد.

الف) لیست بیکاران ثبت نام شده ناشی از حوادث غیرمترقبه (موضوع تبصره ۲ ماده ۲ قانون بیمه بیکاری)

ب) لیست سایر ثبت نام شدگان در سامانه که مطابق ضوابط و مقررات قانون مربوطه مشمول دریافت مقرری بیمه بیکاری می‌شوند به روش معمول صورت می‌پذیرد.

۵. شعب سازمان تأمین اجتماعی مکلفند به هنگام ثبت مشخصات و صدور حکم بیمه بیکاری، علت برقراری مقرری بیمه شدگان ردیف الف بند ۱ را در سیستم مکانیزه الزامات «حوادث غیرمترقبه» ثبت نمایند.

الف: واحدهای بهره‌مند از تبصره ۲ ماده ۲ قانون بیمه بیکاری در ۱۰ رشته شغلی پیوست (صرفاً مشمولین قانونی کار و تأمین اجتماعی)

ب: به استناد مواد ۱۴ و ۱۵ قانون کار، قرارداد کار افراد شاغل در ۱۰ رشته شغلی ذکر شده، در ایام دریافت بیمه بیکاری (اسفند ۱۳۹۸ لغایت پایان اردیبهشت ۱۳۹۹) به حالت تعلیق بوده و کارفرمایان کارگاه‌های موصوف موظف به اعاده به کار کارگران مزبور پس از اتمام مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری می‌باشند.

ج- سایر بنگاه‌هایی که جزء ۱۰ رشته مندرج در ردیف الف بند ۵ نمی‌باشند، لیکن متأثر از اثرات کرونا بوده و به منظور اقدامات پیشگیرانه به کاهش یا تعدیل نیروی انسانی مبادرت ورزیده‌اند، نسبت به برقراری مقرر بیمه بیکاری کارگران بنگاه‌های موصوف به تشخیص مدیران کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی و تأمین اجتماعی است، حسب مورد و با رعایت کلیه ضوابط قانونی مورد عمل، اقدام خواهد شد.

۶. بررسی درخواست و برقراری مقرری بیمه بیکاری افرادی که در زمره بیمه شدگان موضوع بند ۵ نباشند، بر اساس ضوابط و مقررات مقرر در بند یک تفاهم‌نامه مشترک شماره ۱۱۸۷۳۹ مورخ ۸۴/۱۲/۱ عمل خواهد شد.

۷. شعب سازمان تأمین اجتماعی موظفند با توجه به تاریخ بیکاری، با رعایت مقررات مورد عمل و دستورالعمل ابلاغ شده، نسبت به برقراری بیمه بیکاری بیمه شدگان واجد شرایط در اسرع وقت اقدام و نتیجه بررسی‌های انجام شده را به اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی شهرستان مربوط اعلام نمایند.

۸. صدور گواهی پرداخت مقرری بیمه بیکاری (فرم شماره ۱۰ تأمین اجتماعی) تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ برای کلیه مقرری‌بگیران موضوعیت نداشته و شعب سازمان تأمین اجتماعی در چهارچوب مقررات قانونی مجاز به پرداخت بیمه بیکاری ماه‌های اسفند ۱۳۹۸ لغایت اردیبهشت ۱۳۹۹ (حسب مورد) خواهند بود.

۹. تشکیل کمیته دوفره تشخیص بیمه بیکاری و نیز حضور و غیاب کلیه مقرری‌بگیران تا پایان اردیبهشت ماه ۱۳۹۹ موضوعیت نخواهد داشت.

۱۰. شعب سازمان تأمین اجتماعی موظفند فهرست مشخصات مقرری‌بگیران واجد شرایط در بندهای (۵ و ۶) این شیوه‌نامه را به منظور ارائه گزارش، محاسبه مبلغ مقرری پرداختی و سایر اقدامات لازم به طور مجزانه‌نگهداری نمایند.

۱۱. به منظور ایجاد هماهنگی، اتخاذ رویه واحد، تسریع در ارائه خدمت، نظارت بر عملکرد استان‌ها و ارائه گزارش به مقامات ارشد، کمیته مشترک ستادی در وزارت متبوع فعال بوده تا ضمن نظارت بر عملکرد استان‌ها، مشکلات و ابهامات منعکس شده به صورت مستمر از سوی واحدهای اجرایی را به فوریت بررسی و اقدام لازم معمول نمایند.

منبع:

■ شیوه‌نامه اجرایی و دستورالعمل نحوه برقراری بیمه بیکاری ناشی از کرونا- فروردین ۹۹- سایت قانون، کار و بیمه

۴ تعویق در برگزاری جلسات هیأت‌های تشخیص مطالبات بدوی و تجدید نظر در ۶ استان

جلسات هیأت‌های تشخیص مطالبات بدوی و تجدید نظر در ادارات کل تأمین اجتماعی غرب تهران، شرق تهران، شهرستان‌های استان تهران، قم، مرکزی، گیلان، گلستان و مازندران تا اطلاع ثانوی برگزار نمی‌شود و در سایر استان‌ها در خصوص تشکیل و یا عدم تشکیل این جلسات بر حسب صلاح دید مدیر کل تأمین اجتماعی آن استان تصمیم‌گیری می‌شود.

منبع:

■ به نقل از جناب آقای مهرداد قریب مورخ ۹۸/۱۲/۱۲ معاون بیمه‌ای سازمان تأمین اجتماعی - خبرگزاری تسنیم

۵ ثبت الکترونیکی درخواست متقاضیان بیمه بیکاری

با توجه به گسترده‌گی شیوع ویروس کرونا در کشور و اقدامات موردی که این وزارتخانه به منظور ارائه خدمات شایسته‌تر به جامعه هدف در حوزه حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری از جمله طراحی سامانه الکترونیکی ثبت درخواست متقاضیان بیمه بیکاری بدون نیاز به مراجعه حضوری به ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها و کاربایی‌های غیردولتی و همچنین حذف مراحل حضور غیاب مقررگی بگیران بیمه بیکاری تا پایان اردیبهشت ماه ۹۹ به عمل آورده است. براساس این دستورالعمل ضروری است ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان‌ها پس از اخذ درخواست متقاضیان واجد شرایط بیمه بیکاری از سامانه فوق‌الذکر که حداکثر تا پایان اردیبهشت در سامانه مربوطه ثبت نام و تقاضا نموده یا می‌نماید، نسبت به بررسی غیرحضوری کلیه شرایط قانونی لازم، اقدام و بدون نیاز به روال معمول و طرح موضوع در کمیته‌های مربوطه در صورت احراز شرایط قانونی برای بیمه بیکاری بابت ماه‌های اسفند ۹۸ و فروردین و اردیبهشت ماه ۹۹ نسبت به ارسال لیست مشمولین به شعب تأمین اجتماعی مربوطه جهت برقراری مقرری بیمه بیکاری ماه‌های مذکور اقدام نماید. بدیهی است استمرار پرداخت مقرری بیمه بیکاری پس از پایان ۳ ماه مذکور، مستلزم رسیدگی حضوری و طرح پرونده در کمیته‌های مربوط خواهد بود. شعب تأمین اجتماعی موظفند در چارچوب قوانین مربوطه در اسرع وقت نسبت به برقراری مقرری بیمه بیکاری برای افراد مشمول برای مدت زمان مقرر در این دستورالعمل اقدام و نتیجه را به ادارات فوق‌الذکر و متقاضی اعلام نمایند.

منبع:

■ بخشنامه شماره ۲۴۸۴۷۳ مورخ ۹۸/۱۲/۲۷ سازمان تأمین اجتماعی

مجموعه اقدامات
دولت تا کنون
کار و تأمین اجتماعی
گزارش شماره چهار

۱۵ پیشنهاد در حوزه کار و تامین اجتماعی

ارائه شده توسط مراجع مختلف خصوصی و دولتی

۱ تامین اعتبار از سوی دولت جهت پرداخت سهم حق بیمه کارفرما (۲۳٪) متناسب با نرخ حداقل دستمزد تا اطلاع ثانوی و پایان شرایط فوق العاده ناشی از شیوع کرونا برای ۱۳ گروه منتخب آسیب دیده

۲ تخفیف حداقل ۵ درصدی حق بیمه سهم کارفرما (۲۳٪) برای تمامی کسب و کارها از اسفند ۹۸ تا اطلاع ثانوی و پایان شرایط فوق العاده ناشی از شیوع کرونا

۳ برقراری امکان امهال سهم حق بیمه کارفرمایان و پذیرش لیست های بیمه فصل بهار ۹۹ صرفاً با دریافت تعهد پرداخت از کارفرمایان به صورت قسطی از مهر ماه ۱۳۹۹ بدون اخذ جریمه دیرکرد

۴ تامین اعتبار از سوی دولت جهت حمایت بی قید و شرط از کارگران بیکار شده تمامی کسب و کارها برای پرداخت بیمه بیکاری حداقل به مدت ۳ ماه

۵ برقراری بیمه بیکاری برای مشاغل خویش فرمای داوطلب به مدت حداقل ۳ ماه

**۱۵ پیشنهاد
به دولت**

کار و تامین اجتماعی
گزارش شماره چهار

۱۵ پیشنهاد در حوزه کار و تامین اجتماعی

ارائه شده توسط مراجع مختلف خصوصی و دولتی

۶ احیای ماده (۸۰) قانون برنامه پنجم توسعه مبنی بر معافیت حق بیمه افزایش نیروی واحدهای تولیدی (اعمال تخفیف پلکانی و یا تأمین بخشی از حق بیمه سهم کارفرمایان کارگاه‌هایی که با تأیید و یا معرفی واحدهای وزارت کار و امور اجتماعی در جهت به کارگیری نیروی کار جدید مبادرت می‌نمایند، به شرط آن که واحد، تازه تأسیس بوده و یا در سال قبل از آن، کاهش نیروی کار نداشته باشد).

۷ بخشودگی جرائم بدهی سررسیده شده کارفرمایان به تأمین اجتماعی و تمدید بخشنامه بخشودگی جرائم و تقسیط بدهی تا پایان خرداد ۱۳۹۹

۸ پرداخت حق السهم افزایش پایه سنوات در کارگاه‌های کمتر از ۵ نفر توسط دولت (این مبلغ همراه در لیست حقوق کارگران این واحدها محاسبه و توسط کارفرمایان پرداخت شود، اما مبلغ مذکور در همان ماه از حق السهم بیمه کارفرمایان کسر و مابقی به سازمان تأمین اجتماعی پرداخت شود؛ به نحوی که سازمان تأمین اجتماعی در این رابطه با دولت طرف باشد).

۹ عدم محاسبه و وصول مابه‌التفاوت مبلغ افزایش سایر سطوح مزدی در لیست سال جدید، نسبت به بهمن ماه سال قبل، در خصوص کارفرمایانی که با توافق کارگر، افزایش مزد را در قرارداد جدید، منظور نموده اند (از طریق اصلاح دستورالعمل دستمزد مشمول کسر حق بیمه تأمین اجتماعی و نرم افزار محاسباتی حق بیمه سنواتی)

۱۵ پیشنهاد
به دولت
کار و تأمین اجتماعی
گزارش شماره چهار

۱۵ پیشنهاد در حوزه کار و تامین اجتماعی

ارائه شده توسط مراجع مختلف خصوصی و دولتی

۱۰ تدوین و ابلاغ دستورالعملی از سوی سازمان تامین اجتماعی برای تعیین نحوه ارسال لیست بیمه با توجه به تعلیق، تعطیلی و یا حضور شیفتی کارکنان در برخی مشاغل

۱۱ توقف حسابرسی دفاتر قانونی موسسات و شرکت‌ها تا پایان قانون برنامه ششم توسعه و صدور مفاصاحساب قراردادها صرفاً با رسیدگی به سرفصل حقوق و دستمزد بدون نیاز به مراجعه حضوری به محل کارفرما

۱۲ تسری تسهیلات لحاظ شده در امهال حق بیمه کارکنان از سوی کارفرمایان به تشکل‌های صنفی کشور

۱۳ تعلیق برگزاری جلسات هیأت‌های تشخیص مطالبات بدوی و تجدید نظر و کمیته‌های تشخیص و تجدید نظر مشاغل سخت و زیان‌آور و همچنین برنامه‌های آموزشی در حوزه کار در کلیه استان‌ها تا اطلاع ثانوی و پایان شرایط فوق‌العاده

۱۴ تمدید گواهی‌های صلاحیت ایمنی صادره از سوی مرکز تحقیقات وزارت کار بدون نیاز به مراجعه حضوری

۱۵ تسری کلیه تسهیلات برقرار شده برای کارفرمایان به اتحادیه‌ها و تشکل‌های اقتصادی

۱۵ پیشنهاد
به دولت
کار و تامین اجتماعی
گزارش شماره چهار

- شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خوزستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی، بوشهر، مرکزی، هرمزگان، خراسان شمالی، همدان، البرز، فارس، چهارمحال و بختیاری، آذربایجان شرقی، گلستان و اردبیل
- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران، اصفهان و تبریز
- اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مرکز پژوهش‌ها، کمیسیون مالیات، کار و تامین اجتماعی، کمیسیون کسب و کارهای دانش بنیان، کمیسیون فناوری اطلاعات، کمیسیون کشاورزی و صنایع وابسته، کمیسیون بازار پول و سرمایه و کمیسیون صنایع
- مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی
- فراکسیون اتحاد برای توسعه پایدار اتاق ایران
- اتاق اصناف شمیرانات
- دفتر توسعه کارآفرینی - معاونت توسعه کارآفرینی وزارت کار
- معاونت اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی
- شورای هماهنگی تشکل‌های مهندسی - صنفی و حرفه ای کشور
- سندیکای شرکت‌های ساختمانی
- انجمن مدیران صنایع
- اتحادیه کشوری آسانسور و پله برقی و خدمات وابسته (اتاق اصناف ایران)
- کارشناسان و مشاوران حوزه کار و تامین اجتماعی دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی

